

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 14

DOM
2013-12-17
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
26991-13

SÖKANDE

AB Styrhytten AB, 556329-9642
Box 19195
152 28 Södertälje

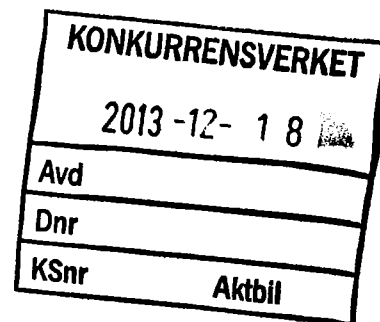
MOTPART

Telge Nät AB, 556558-1757

Ombud: Eric Cedergren
Telge Inköp AB
Box 633
151 27 Södertälje

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 427124

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

YRKANDEN M.M.

Telge Nät AB (Telge Nät) genomför, med Telge Inköp AB som ombud, en upphandling för att teckna avtal avseende VA-, el- och stadsnät i Dammkärr/Vattubrinken i Södertälje, dnr TI 2013-1101. Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). I tilldelningsbeslut den 31 oktober 2013 anges att Telge Nät avser att teckna avtal med Maskinring Sörmlands ekonomiska förening (Maskinring).

AB Styrhytten (Styrhytten) yrkar att upphandlingen ska rättas genom att Maskinring åläggs att skriftligen förklara sitt låga anbud och, om ingen trovärdig förklaring ges, deras anbud ska förkastas. Till stöd härför anför Styrhytten bl.a. följande. I målet är fråga om en utförandeentreprenad med Telge Nät som ledningsägare och byggherre. Att döma av kalkyler som baseras på förfrågningsunderlaget har Maskinring inte tagit hänsyn till kostnader som övriga anbudsgivare räknat med. Maskinring synes inte ha förstått eller kalkylmässigt rätt planerat för de kontraktsarbeten som efterfrågas direkt eller indirekt i förfrågningsunderlaget, såsom avspärningsmateriel, asfalt, resurser för boendes tillgänglighet till sina fastigheter etc. Risken finns att det låga priset kan förklaras med förväntade ersättningar grundat på motstridiga eller avsaknade uppgifter i förfrågningsunderlaget. Förfrågningsunderlagets fackmannamässiga transparens och förutsägbarhet är en tolkningsfråga där efterfrågad tjänst/vara har resulterat i jämförelsepriser från 23,8 till 48,4 miljoner kr. Kontraktsarbetarnas omfattning i volym och karaktär är att betrakta som en normal markentreprenad i ett omvandlingsområde med cirka 250 fastigheter, vilket inte borde ge en sådan spridning av inkomna anbudspriser. Något synes vara fel. En kontrollåtgärd vore att tillfråga Maskinring om entreprenadens genomförande och få tillfredsställande svar som undanröjer tvivel om orimligt lågt anbud. I rea-

liteten kommer någon part att lida skada före eller under entreprenaden genom att kostnaden ökar markant.

Telge Nät bestrider ingripande enligt LOU och anför bl.a. följande. De anser inte att priset är onormalt lågt. Rätten att avgöra om inkomna anbud är onormalt låga förbehålls upphandlande myndighet.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Telge Nät har genomfört upphandlingen som ett förenklat förfarande, då man väntat ett lägre anbudspris än tröskelvärdet. Tillämplig lagstiftning är därför i första hand 15 kap. LOU och de paragrafer som anges i 15 kap. 2 § LOU, bl.a. hela första och sextonde kapitlet.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska, enligt samma paragraf, principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 6 § LOU följer att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Telge Nät har rätt att begära förklaringar på anbud som man finner onormalt låga. Telge Nät har dock, enligt förvaltningsrättens mening, ingen skyldighet att göra så. I 15 kap. 17 § LOU anges att en upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbud får dock, enligt samma paragraf, förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och fått tillfredsställande svar. Paragrafen

utsäger ingen skyldighet att förkasta ett anbud som bedöms som onormalt lågt.

Även om EU-direktivet 2004/18/EG om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster (EU-direktivet) inte är direkt tillämpligt på förenklade förfaranden, utgör EU-rätten och dess praxis ett ramverk som är till hjälp för tolkning av LOU även vid förenklade förfaranden. I EU-domstolens avgörande C-599/10, *Najvyšší sud Slovenskej republiky* fastslogs att artikel 55 i EU-direktivet ska tolkas så att den innebär ett krav på att det i nationell lagstiftning införs en bestämmelse vari föreskrivs att för det fall en anbudssökande erbjuder ett onormalt lågt pris, ska myndigheten skriftligen begära att denne förtydligar sitt priserbudande. Det ska således finnas en paragraf som ger den vars anbud riskerar att förkastas en möjlighet att lämna en förklaring, och inget anbud får förkastas på grund av att det är onormalt lågt utan att anbudsgivaren först fått tillfälle att lämna en sådan förklaring.

Frågan uppkommer om EU-domstolens avgörande därutöver innebär en skyldighet för en upphandlande myndighet att alltid begära förtydliganden av onormalt låga anbud. Förvaltningsrättens tolkning är att någon sådan skyldighet inte föreligger. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därmed inte på denna grund.

Styrhytten har också anfört att förfrågningsunderlaget inte är transparent. Styrhytten har emellertid inte närmare preciserat vari denna brist på transparens skulle bestå. Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU, jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69. Det har därmed inte heller framkommit skäl för ingripande enligt LOU på grund av bristande transparens.

Sammanfattningsvis saknar förvaltningsrätten skäl till ingripande enligt LOU med anledning av Styrhyttens talan. Styrhyttens ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Robert Johansson

Rådman

Föredragande har varit David Munck.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.